

Budova Matfyzu na Malostranském náměstí skrývala přes 400 let svatováclavskou rotundu

Budova profesního domu na Malostranském náměstí je od roku 1960 ve vlastnictví MFF UK. V rámci stavebních úprav v roce 2004 zde byly zcela náhodou objeveny pozůstatky rotundy sv. Václava z 12. století, po které pátrali historikové i archeologové neúspěšně celé minulé století. Teprve na konci loňského roku se Matfyzu podařilo získat podporu EHP a Norských fondů 2009 –2014. Projekt totiž nemohl být financován z veřejných peněz určených na výuku a vědu. Poskytnutá dotace ovšem nepokryje všechny náklady. Finance si přeje doplnit Matfyz formou darů od široké veřejnosti. „Proto jsme také pro dárcovskou aplikaci zvolili název Naše rotunda,“ vysvětluje děkan fakulty prof. Jan Kratochvíl.

Záhadný kruh z 10. století

A co vlastně archeologové z Národního památkového ústavu objevili?

Pod hlubokou vrstvou hlíny a sutin se skrývala část původní románské podlahy z poloviny 12. století. Zachovaný fragment obsahuje 22 šestihranných dlaždic, celkem 74 dlaždic tří tvarů složených do 5ti řad. Dlaždice patří k nejstaršímu typu na našem území a označují se jako vyšehradské podle podobného nálezů v bazilice sv. Vavřince na Vyšehradě či sv. Petra ve Starém Plzenci.

Výjimečnost nálezů dokládá kromě rotundy ještě starší nález pod její podlahou. Jde o část kruhu sestaveného z opukových kamenů. Kruh pochází z 10. století, ale jeho účel není vyjasněn, protože nemá obdobu v žádných jiných nálezích. Patrně právě tento objekt ukazuje, že se jednalo o místo něčím výjimečné. Je možnost, že i místo připomínající zázrak knížete Václava.

Zázraky se pořád dějí?

O posmrtném svatováclavském zázraku mluví již Vavřinecká legenda z poloviny 11. století. Při převozu těla sv. Václava se prý na tomto místě koně zastavili a odmítli jít dál. Svatým nákladem nepohnul ani pár tažných volů. Až modlitba shromážděného kajícího se zástupu v čele s Boleslavem - bratrovrahem - uvolnila cestu. Jak bývalo zvykem, zbožní a věřící nechali na místě zázraku postavit svatostánek. Z rotundy se časem stala jen část barokního kostel, později byla celá zastavěna v nových základech profesního jezuitského domu. Čekala 400 let na znovuobjevení. Teď čeká na zázrak - je nezbytné vybrat od široké veřejnosti dva miliony korun českých, aby tato unikátní románská památka mohla být zachráněna a zpřístupněna dalším generacím.